

KRISTAUS KARALIAUS

LATVAS

No. 5. Mt. XVIII

Sausio-Jan. 29, 1938

LTSR valst.
savibūdnė

IV SEKMADIENIS PO TRIJŲ KARALIŲ

L E K C I J A

Rom. 13, 8—10.

BROLIAI: Niekam nieko kita nebūkite skolingi, kaip tik kad kits kitą mylėtumėte; nes kas artimą myli, tas įvykino įstatymą. Nes įstatymai: Nesvetimoteriauk, neužmušk,

nevogk, neliudyk melagingai, negeisk ir kiekvienas kitas įstatymas yra apimamas šiuo pasakymu: Mylėk savo artimą kaip pats save. Meilė nedaro nieko pikta artimui. Tai gi, įstatymo įvykdinimas yra meilė.

E V A N G E L I J A

Mato 8, 23—27.

ANUO METU, Jėzus išėngė į laivelį, ir jo mokytiniai sekė jį. Bet štai, jūroje pakilo taip didelė audra, kad laivelis buvo bangų apipiltas; jis gi miegojo. Jo mokytiniai priėjo prie jo ir pažadino jį sakyda-

mi: Viešpatie, gelbėk mus, žūname. Jėzus jiems tarė: Kodėl esate bailūs jūs, žmonės menko tikėjimo. Po to atsikėlęs jis davė paliepiamą vėjams ir jūrai, ir pasidarė didelė tyla. Žmonės gi stebėjosi ir sakė: Kas gi jisai yra, kad vėjai ir jūra jo klauso?

M A L D A

AKLAJĮ ELGETĄ galima prilyginti su Apaštalu aptemusių protu, pirm šv. Dvasios atsiuntimo, ir prie mūsų pačių nupuolusios ir netoblulos prigimties. Mes esame savo geidimais, įnoriais, užgaidomis ir nuodėmėmis apakę, mes esame vargšai ir pagelbos reikalingi, kaip tas evangelijos elgeta. Bet prilyginimas čia ir baigiasi. Aklasis žinojo, kad jis aklas, bet mes, deja, retai kada tai žinome; o jei kartais ir žinome, beveik niekadose nę patys sau neprisipažįstame tokiais esą.

Aklasis galėjo maldauti, melstis, prašyti, nes jis žinojo, ko jam trūksta, ko jis reikalingas. “Dovido sūnau, Jėzau, pasigailėk manęs.” Bet mes nematome jokio reikalo melstis. Dieviškajam Gydytojui praeinant pro mus, miesto link, mes liekame šaligatvėje, nieko Jam nesakę, nieko neprašę — niekoko negavę; pasitenkindami keliauti per šią ašarų pakalnę vienumoj, apakę savo nuodėmėmis, apakę savo pareigoms, apakę Dievo dalykams, apakę visam tam, kas ramybę mums suteiktų čia, žemėje ir amžiną laimę danguje.

Kol neišmoksime su tuo neregium elgeta melstis, tol būsime akli. Malda, dieviškųjų malonių šaltinis, malda mūsų išganymui būtina reikalinga. Nagalime išsiteisinti, negalį ar nemoką melstis, nes nėra tokio žmo-

gaus, kuris negalėtų ar nemokėtų melstis. Jokių mokslų, gabumų ar iškalbumo nereikia. Dievas supras mūsų mikčiojimus, mūsų kad ir žargoniskus išsireiškimus, kaip kad motina lengvai supranta pirmuosius savo mažutėlio šveplojimus. Su neregium elgeta, mes visi galime šaukti: “Dovido sūnau, Jėzau, pasigailėk manęs;” ir mūsų Viešpats niekadose neužsigriš, pro mus nepraeis neišklausęs mūsų maldos.

O jeigu taip kreiptis į Kristų išrodytų mums per statų, per drąsų, galime su muštinku muštis į krūtinę ir šaukti: “Viešpatie, pasigailėk manęs, nusidėjėlio.” Pamirškime tą pasipūtusį pariziejų, altoriaus šešėly bestovintį, ir Visagaliai Dievui besigiriantį, koks geras ir tobulas ir Pačiam Dievui ir Jojo Bažnyčiai reikalingas jis esąs. Mes geriausia meldžiamės, kai nuolančia širdimi prisipažįstame Dievui, kokie negeri, kokie netobuli mes esame. Geriausia malda, tai savo nuodėmių ir prasižengimų litanija.

Juozas Pavėsis.

—

*Šv. Raštas sako: “Ir šventasis per dieną septyniis kartus parpuola.” Mūsų laikais yra žmonių, kurie per metus nę karto nemusi-
lėda. Spėkite, ar jie yra už šventuosius šventesni, ar nesupranta, kur yra šventumas.*

Šv. Jonas Bosko, Žurnalizmo Šventasis

MŪSŲ BENDRAMINČIAMS palikdami atdarą angą istoriniam nušvietimui Šventojo Jono Dono Bosko Kongregacijos įkūrimo ir jo įstaigų plitimo po visą pasaulį, mes pasiliegame čia pat, reikšdami ir vėl, kad plačiai pagarsėjusį mūsų dienų Šventąjį turime ypatingai gerbti už jo nepaprastą uolų atsidavimą katalikų spaudos plitimui, kad taip pat privalome jį statyti šalia Šventojo Pranciškaus Saleziečio kaip bendrąjį katalikų žurnalistų patroną arba globėją.

Neužginčijama tiesa, kad naudingame savo ilgame gyvenime, Jonas Donas Bosko, pats būdamas išimtinai katalikiškai žurnalistas, nenuilstančiai dirbo ir daug nuveikė didesnei Dievo garbei ir sielų išganymui sunkiame kultūriniam katalikų spaudos darbe. Lyg Dievo Apvaizdai globojant, Donas Bosko nuo pat savo jaunųjų dienų ruošėsi įtakingai literatinei veiklai. Kuomet dar tebuvo 10 metų, jis jau skaitė Dantės ir Tasso raštus. Būdamas studentu, jis mėgo studijuoti Livijų. Jis taip pat buvo atsidavęs literatūrai, kad pasiryžo tęsti penktuosius klasikos metus. Už soldiną jis išžydo pasiskolino italų klasikų veikalus. Kelionėje, jis rašė net vežime, traukinyj, ir kuomet atsitikdavo proga. Jis praleisdavo daug nuobodžių ilgųjų naktų, atsiduodant žurnalizmo darbui, kad dienos metu galėtų darbuotis savo įstaigoms.

Lygiai kaip Šv. Augustinui, dienos reikalai ir apystovos vertė Doną Bosko imtis kultūrinės spaudos veiklos. Pradžioje XIX-ojo amžiaus, Italijos valdovas Karolis Albertas savo valdiniams buvo teikęs spaudos ir sąžinės laisvę. Kuomet, 1850 metais, protestantai, pasinaudodami sąžinės laisve, skleidė klaidingą mokslą ir varė kovą prieš Katalikų Bažnyčią, Donas Bosko išleido lapelius ir knygutes, kuriomis įspėjo katalikus šalinis nuo klaidatikių, ir gynė Kristaus mokslą ir tikėjimą. Viena iš tų knygučių buvo užvardinta: "Ginčas apie Skaistyklą tarp dviejų protestantų pryčerių ir katalikų kunigo." Tokiais raštais Donas Bosko, iš tikrųjų, buvo lyg kūjis protestantams.

Taip pat valdenzai eretikai darė visokias

kliūtis ir kovojo prieš Doną Bosko. Apie 1853 m. valdenzai, susitarę su protestantais, ir naudodamiesi ne vien sąžinės, bet ir spausdinto žodžio laisve, sujudo ir pradėjo skleisti klaidingą propagandą prieš kunigus, prieš Popiežių ir Bažnyčią. Donas Bosko nemiegojo. Jis rūpestingai atsidavė katalikiškojo žurnalizmo kūrybai ir spaudos plitimui. Jis gamino veikalus iš Popiežių gyvenimo, daug rašė apie Bažnyčios hierarchiją, koncilijus, santarybas ir bažnytines apeigas.

Ne vien valdenzai su protestantais, bet ir bedieviai masonai, smarkiai puolė Doną Bosko. Tai nenugązdino drąsaulio įtakingo spausdinto žodžio karžygio. Tačiau, drąsus užsimojimai kultūrinėje katalikiškojo žurnalizmo, mokslo ir labdarybės pažangoje, Doną Bosko įstatė į daugelį pavojų.

Tikrumoje, jo priešai ne vieną kartą keisinosi jį nužudyti. Atsitiko, kad jis buvo šauktas neva pas ligonį, kur norėta priversiti jį ragauti užnuodintų kaštanų ir gerti užnuodinto vyno. Dėka keturiems ar penkiems jo auklėtiniais, kurie dėl saugumo bendravo jam, išgelbėjo jį.

Vieną kartą mėginta jį nudurti. Kitą kartą bandyta jį nušauti. Ir žymėtina, kad slaptingas, pilkas šuo pasirodė tris kart, kuomet pavojus grėsė Dono Bosko gyvybei, ir jį išgelbėjęs, dingdavo. 1880 metais, dvylika asmenų buvo viešai prisiekę nužudyti Doną Bosko. Net 1848 metais, nuo sodno sienų taikyta jį nukauti. 1874 metais, auklėtinis oratorijoje tapo sužeistas, vietoje Dono Bosko.

Nežiūrint tų visų pavojų, Donas Bosko savo kilniame pasiryžime kultūrinės spaudos propagandai pasiliko nenugalimas drąsaulis karžygis. Jis drąsiai skelbė Dievo žodį, ir nenustojančiai kūrė ir rašė vien Dievo garbei ir sielų išganymui. Jis yra parašęs keletą šimtų pamokslų ir meditacijų rekolekcijoms, misijoms, triduams ir novenoms. Jis savo įstaigoms ir studentams sukūrė deimale istemą, ir parašė Bažnyčios, Šventojo Rašto ir Italijos istorijas. Jis yra autorius šių kūrinių: Šeši Aloyziniai, Sekmadieniai, Novena i Šv. Aloyzą, Kaip gerbti Angelą Sargą, Karžygis Jaunikaitis, Komolio Gy-

venimas ir d. k. Tie skaitymai, skiriami jaunimui, buvo paskleisti milijonais.

Jam rūpestingai prižiūrint, išleista italų ir lotynų klasikai, taip pat ir ascetiškų veikalų rinkys; jis taip pat parūpino italų ir lotynų kalbų žodynus. Visada žvelgdamas į ateitį, 1882 metais, jis siūlijo Popiežiui Leonui XIII-ajam išleisti suvienodintą katekizmą visam pasauliui.

Jis rašė knygas ne vien jaunimui, bet rašė ir suaugusiems. Žymėtini yra šie jo veikalai: Katalikai Pasaulyje, Katalikų Seimos Prietelis, Skaitymai Katalikams, Pirmųjų Trijų Šimtmečių Popiežiai, Šventųjų Gyvenimai (kaip ŠS. Petro, Povilo, Juozapo, Jo no Evangelisto ir Martyno). Taip pat yra žymėtinios knygtės apie Sopolingąją Dievo Motiną, Novena į Mariją — Krikščionių Pagalbą, šventųjų ir kitų istorinių asmenų gyvenimai, apipasakojimai apie Senąjį Kareivį iš Napoleono laikų, Alpų Piemenys, Laimės Bakūzė, Vynuogių Kultūra Italijoje, Saleziečių Korespondencija, Popiežiaus Leono XIII-ojo Gyvenimas, Faktai iš Popiežiaus Pijaus Devintojo Gyvenimo, Arkivyskupo Alimondo Gyvenimas ir k.

Iš po galingos Dono Bosko plunksnos į pasaulį išėjo apie šimtas įtakingų veikalų, susilaukusių viršum šimto laidų. Jo kūrinių, pamfletų formoje, spausdinami milijonais egzempliorių.

Tiesa, kad Donas Bosko buvo įsitikinęs gerosios literatūros ir gerosios spaudos įtakos išganingomis pasekmėmis, nes dažnai sakydavo: "Kaip daugelis sielų tapo išganytų geromis knygomis, kaip daugelis apsaugotų nuo paklydimo, kaip daugelis padrąsintų gera daryti ir tiksliai gyventi." Tam jis steigė skaitlingas draugijas, kurių tikslas buvo plėsti gerą literatūrą tarp kitų; jis taip pat steigė knygynus visose savo įstaigose.

Sausio 7 dieną, 1850 metais, Popiežius Pijus IX neveltui rašė, reikšdamas, kad vyriausias Dono Bosko uždavinys buvo kovoti blogąją spaudą ir tuometinius blogumus pašalinti gerąja spauda ir edukacija.

Kovo 19 dieną, 1885 metais, Donas Bosko rašė visiems Saleziečiams: "Aš, neabejodamas, sakau, kad gerųjų knygų plitimas yra dieviškos priemonės, nes Pats Dievas naudojo jas kaip priemones atnaujinti žmogų: Jis įkvėpė Šventąjį Raštą, kurs tikrąją doktriną nešė visam pasauliui. Jis norėjo, kad Šventojo Rašto knygos būtų visuose Palestinos miestuose ir miesteliuose, ir kad kiekvieną subatą iš jų būtų skaitoma sinagogose.

Tai buvo ypatingai per įkvėptus Jo raštus, kad pasaulį prirengti dėl Atpirkėjo atėjimo."

Jis tęsia toliau: "Mes turėtume ryžtis sekėti Dangiškojo Tėvo darbus. Gerųjų knygų plitimas tarp žmonių dideliai padės palai kyti Atpirkėjo karalystę skaitlingose sielose. Geros knygos yra reikalingesnės mūsų dienose jau daugiau, kuomet neatsargi žmonės prapuldomi skaitant šių dienų nepadorios ir bedieviškos spaudos leidinius. Ginklas turi būti panaudotas prieš ginklą."

Ir vėl: "Tiesa, kad spausdintas žodis neturi tokios įtakos kaip pamokslas, tačiau turi kitas naudas. Geroji knyga gali eiti į tuos namus, kurie neprieinami kunigui, ir blogi žmonės gali taip pat toleruoti ir priimti ją kaip dovaną ir atmintį. Kartais, ji apdulkėta pasilieka ant stalo arba knygyne. Niekas nemano apie ją ir nesidomi. Tačiau, nuobodžią valandą, kuomet ateina nuliūdimas, skausmas, išsiblaškimas, arba baimė apie ateitį, mūsų bičiulis bus verstas nudulkinti tą knygą, ir atskleis jos puslapius, kurie išganingai pasitarnaus atvertimu kito Šventojo Augustino, kito Palaimintojo Kolumbino, ir kito Šventojo Ignaco."

Arba: "Geroji knyga šeimoje, nors ir ne skaitoma to, kuriam buvo duota, o visgi gali tapti įdomi sūnui ar dukteriai, draugui ar kaimynui. Geroji knyga kaime dažnai pereina per šimtą rankų. Vien Dievas tik žino, kiek daug gera padaro geroji knyga mieste, skaitykloje bei knygyne, darbininkų sąjungoje, arba ligoninėje."

Čia gal kas norėtų klausti, iš kur Donas Bosko gavo įkvėpimo tokioms prirtoms ir realioms mintims? Mes galime, neklįsdami, sakyti, kad Donas Bosko ėmė pagrindinę įkvėpimo idėją savo veiklai ir raštams iš Šventojo Petro, kurs tarė: "Sidabro ir aukso aš neturiu; ko gi turiu, tai duodu tau: Jėzaus Kristaus Nazarėno vardan kelkis ir vaikščiok." (Apd. III, 6). Tikrumoje, jis visą savo gyvenimą buvo neturtėlis. Ką gavo arba pelnė, visa išdalino mokslo ir prieglaudų įstaigoms, kurias įkūrė Kristaus mažučiaiams. Todėl, jis rašo savo sekėjams: "Ne pinigų, ne garbių, bet sielų ieškokite! Ypatingai rūpinkitės ligoniais, vaikais, seneliais, vargšais, ir jūs pelnysite Dievo palaiminimą ir gerąją žmonių valią. Teikite pagarbą valdžiai autoritetams. Platinkite pamaldumą Marijai — Krikščionių Pagalbai — ir Jėzui Švenčiausiam Sakramente. Visuose tyrimuose ir skausmuose nepamirškite, kad tuomi pelnysite užmokesnį Danguje."

Gabumas ir talentus gimdo darbas. Tat, Donas Bosko kartotinai reikšdavo: "Šėtonas niekada neima atsilsio ir nepaliauja kenkti sieloms, todėl aš pats negaliu imti atsilsio ir niekada neturiu paliauti dirbės sielų išganymui."

Atsitiko, kad kunigaikštienė Barolienė aukojo 5,000 frankų Donui Bosko, kad pasiimtų atostogas keliems mėnesiams ir atsilsėtų. Jis atsakė, jog tapo kunigu ne dėl to, kad rūpintis savo sveikata.

Savo uolume, Donas Bosko buvo nenuilstantis. Jis dažnai kalbėdavo: "Tas, kuris miršta iš persidirbimo, turi šimtą kitų, kurie užima jo vietą." Jis patardavo savo auklėtiniams: "Dirbkime, nes Danguje turėsime amžinąjį atsilsį." Arba vėl sakydavo: "Jei Salezietis savo gyvenimą suvartoja darbu sieloms, Kongregacija laimi didelį triumfą, ir gausus palaiminimas nužengs iš Dangaus. Mes čia esame darbu. Mes atsilsėsime Rojuje. Tačiau, per nusidirbimą, netenkame savo sveikatos! Tai nėra praradimas, bet nuopelnas. Gi daugelis sutrumpina savo gyvenimą! Tuomi jie skubiau pelnys savo užmokesnį. Laimingi tie, kurie miršta iš tokios priežasties!"

Mūsų Išėivijos ir Lietuvos jaunime, imk sau kilnųjį pavyzdį iš Šventojo Jono Dono

Bosko gyvenimo, ir žinok, kad mūsų dienose negalimas joks kitas atsilsis, kaip tik atsilsis kapuose! Žmogaus būtybė, visa jo asmenybė, kūriasi ir tobulėja darbe. Laimė surandama darbe. Yra nelaimė būti pasmerktam neveiklume. Laimingas žmogus, kurs visada veikia, dirba. Todėl, koliai diena — dirbk ir mokykis; ir darbuokis amžinybei! Visada budėk ir sergėk pikto; niekada nepasiduok blogos spaudos įtakos vlylojančiai pagundai; neliaujančiai kurk, turtink katalikų literatūrą, ir visada ragink savo brolius lietuvius skaityti ir palaikyti vien katalikų spaudą; uoliai ištesėk gerame ir gyvenk tvirtu tikėjimu, prisimindamas, kaip išganingai Šventasis Petras apie 2,000 metų atgal mokė sekančiais žymėtiniais žodžiais, kurie šiandien atitinka ir mums patiems: "Būkite blaivūs ir budėkite, nes jūsų priešininkas velnias aplink eina, kaip kriokiantis liūtas, ieškodamas, ką prarytų; jam priešinkitės tvirtu tikėjimu, žinodami, kad tie patys kentėjimai atsitinka jūsų broliams, esantiems pasaulyje. Visokios malonės Dievas, Kurs mus pavadino į Savo amžinąją garbę Kristuje Jėzuje, Pats jus truputį kentėjusius patobulins, sustiprins ir patvirtins. Jam garbė ir viešpatavimas per amžų amžius. Amen."

Kun. A. T. (Samata).

PROTESTANTAS MISIJONIERIUS

VIENĄ TAMSU, miglotą žiemos vakarą, jau gan vėloku laiku, per Pillecardly Circus Didž. Britanijos Metropolijos mieste Londone, išpalengva ėjo namo vienas puikiai apsirėdęs, apyjaunis anglas protestantas vyras. Iš jo veido labai lengvai buvo galima išskaityti, kad jis tuo tarpu ką tai rimto ir prakilnaus mąstė... Tarpe kitų įvairių nesuskaitomų daugybės keleivių, miesto gatvėmis šen ir ten einančių, pro to vyro šalį naturaliai praeidama viena jauna, masinančiais parfumais išsitepusi ir įvairiais papuošalais bei blizgučiais skaitlingai pasipuošusi, nedrąsiai ir su baime, išpalengva vyro užklausė:

— Ar Tamsta, gerbiamas pone, kartais nebenorėtumėte moteries? Kaina visai žema, o prekė — pačioje aukščiausioje savo vertybėje! (Mat ji buvo tos nelaimingos prostitučių profesijos moteris.)

— Moteriške! — Eik Tamsta greičiau šalin nuo manęs, ir taip sunkiai ir niekšiška

nuodėmingu savo amatu, nežėisk daugiau Viešpatį Dievą!... — energingai ir rimtai, sujaudintu balsu atkirto jai protestantas vyras, ir veikiai nuėjo nuo jos šalin...

Nelaimingai prostitutei moteriai taip giliai širdin, protan ir sielon įstrigo tie protestanto vyriškio jai pasakyti žodžiai, kad, kaipo smarkus griaustinio trenksmo balsas, nuolatiniai aidėjo jos sieloje. To balso aidų nelaiminga moteriškė nieku būdu nebegalėdama nusikratyti, V. Dievo malone sustiprinta — pagaliau pasišlykštėjo nedoru savo gyvenimu. Ji pradėjo gailėtis už savo kaltes. Ilgai nelaukdama, ji nuėjo į Westminsterio katedros bažnyčią (nes ji buvo katalikė!), atliko išpažintį iš viso savo gyvenimo, ir per šv. Atgailos Sakramentą, galutinai susitaikiusi su V. Dievu — ant visuomet pametė savo nedorą ir nuodėmingą amatą.

Tas protestantas vyriškis, taipgi niekuomet nebegalėjo pamiršti tos nelaimingos mo-

teriškės jam pasisiūlymą. Juo jis tankiau tą įvykį sau prisimindavo, juo jam vis labiau darėsi aišku, kaip dideliai yra nelaimingi tie žmonės, kurie paniekinę V. Dievo įsakymus, atsiduoda nelaimingoms savo kūno aistrums, žemiems geiduliams ir nuodėmėms. Jam taip begalvojant, ūmai gimė jame didelis noras ir tvirtas pasiryžimas, kuotobuliausia gyventi, V. Dievą mylėti ir stengtis Jam atlyginti už visus viso pasaulio nusidėjėlių padaromus įžeidimus — nuo-

dėmių skriaudas. Tačiau jis greitai suprato, o vėliau ir persitikrino, kad būdamas protestantų tikėjime, jis nieku būdu visa tai nebegalės atsiekti. Tat, nieko nebelaukdamas ir neabejodamas, jis pametė protestantų tikėjimą ir perėjo į Katalikų Bažnyčią.

Kaip nuostabu, kad tik už kelis gerus, pamokinančius žodžius, išstartus tai prostitutei moteriškei, V. Dievas taip dideliai ir apščiau tam protestantui atsिमokėjo!

J. Butkevičius.

TIK TIKĖJIMAS PAGUODŽIA

(Tikras atsitikimas.)

Ilgoninę atvežė inžinierių, kuris puldamas nuo namų žemėn, smarkiai susižeidė savo galvą. Kiaušas buvo perskeltas. Labai rimtas pavojus gyvybei. Gydytojas įspėja inžinierių:

“Jei Jūs dar ką nors ypatingo turite būtinai padaryti, tai darykite greitai, nes Jūsų stovis labai rimtas, Jūsų sveikata labai blogame padėjime.”

Broliukas, kuris linksmai tarnavo ligoniui, su dideliu rūpesčiu jį slaugydamas, paklausė inžinieriaus:

“Gal Tamsta norite susitaikinti su Dievu ir susilaukti Jo galingos pagalbos, kūniškiems ir dvasiškiems skausmams nuraminti.”

Inžinierius rūščiai atsakė:

“Aš į nieką netikiu ir man nereikia jokio Dievo nei Jo pagalbos.”

Inžinieriaus motina, dievota moteriškė meldėsi nepaliaudama už savo nelaimingą sūnelį. Prašė jam Dievo pagalbos. Visi ligoninės broliukai atkalbėjo daug maldų ta intencija, kad tik inžinierius atsiverstų prie tikėjimo. Slaugantysis broliukas primindavo ligoniui gražias jo kūdikystės dienas, kurias jaunas būdamas, inžinierius taip linksmai praleido. Jis buvo giliai tikintis.

“O! Tada tai iš tikrųjų buvau labai laimingas. Tikėjau į Dievą ir viską priėmiau, ką mane močiutė mokė. Paskiau išvažiavau į pasaulį. Daug ko mačiau. Aš paniekinau močiutės įsakymus ir gražius pamokymus. Dabar turiu visai kitas pažiūras,” kalbėjo ligonis—inžinierius.

“Tai Tamsta į nieką netikit?” paklausė broliukas.

“Taip aš į nieką netikiu! Man nereikia Dievo,” atsakė inžinierius.

“Vargšas Jūs esate,” kalbėjo broliukas, “Jūs tikrai nelaimiausias iš visų nelaimingųjų! Jūs neturite to tikėjimo, kuris taip reikalingas, kuris ligoniui yra vieninteliu suraminimu. Tikėjimas į geriausį Dievą lengvina visus skausmus ir priduoda daug vilties. Jei aš tikėčiau, kad Dievo nėra, jei netikėčiau į Jo begalinį gerumą, meilę ir gausų atlyginimą, tai aš čia prie Jūsų, Pone, nesėdėčiau dieną ir naktį. Dabar gi aš Tamstai tarnauju su didžiausia meile ir pasišventimu, nes žinau, kad man Visagalis užmokės amžinu gyvenimu danguje! Aš tarnauju Jums ir dažnai meldžiuos už Jus, kad Jūs sugrįžtumėt į tikrą kelią. Aš myliu Jus ir linkiu, kad Jūs greit greit suprastumėt tikrą šviesą.”

Šie žodžiai nenuėjo veltui. Gimdytojų žodžiai inžinieriaus širdyje buvo kadaise labai prigiję, tik juos išplėšė blogos žmonių draugystės ir pavyzdžiai. Blogų raštų skaitymas užnuodijo jauno studento širdį ir jis tapo didelis bedievis, tikros šviesos priešas.

Bet visgi jam dar nebuvo visai išrauti tie šventi tikybos diegai, kuriuos įsodino motušė. Broliukas dažnai kalbėdavo ligoniui apie Dievą, Dangų, laimę. Sykį broliukas kalbėjo aipe sūnų palaidūną. Ligonis klausėsi su didžiausiu dėmesiu. [Atgijo jaunatvės šventi jausmai ir ligonis, apkabinęs broliuką, sušuko džiaugsmingai iš visos širdies:

“Nesakyk jau daugiau! Pažįstu ir matau šviesą. Aš vėl tikiu į ką tikėjau jaunatvėje. Didis yra mano Dievas. Pašaukite kunigą! Aš noriu atlikti išpažintį ir susitaikyti su Dievu, kurį aš tiek kartų įžeidžiau. Pasi-gailėk manęs Dieve pagal savo didelį gailingumą.”

Ligonis išpažino savo kaltes, jas gailiai

Ark. Jurgis Matulevičius -- Marijonų Vienuolijos Atnaujintojas

SAUSIO 27 d. sueina vienuolika metų Arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus, garbingo Bažnyčios ir tautos sūnaus, Vilniaus Vyskupo, pirmo Lietuvio Arkivyskupo, Marijonų Vienuolijos atnaujintojo, mirties sukaktis. Šias brangias sukaktuves minint, kaip tik gera bus mums giliau išvelgti į šio garbingo žmogaus gyvenimą.

Prie kitų didesnių Arkivyskupo Jurgio nuveiktų darbų, turim vienuolių Marijonų Kongregacijos atnaujinimą. Tat, norėusi šiek tiek daugiau panagrinti šį jo vienuolijos atnaujinimo darbą, išžiūrėti kokius sunkumus Arkivyskupui Jurgiui teko pergyventi, kokias kliūtis pergalėti iki kol jam pavyko beveik mirštančią kongregaciją vėl ant stipresnių pamatų pastatyti.

Marijonų Kongregacijos pradžia

Marijonų Kongregacijos pradžia siekia jau septynioliktą amžių; šią vienuoliją įsteigė ir pirmu jos generolu buvęs garbingasis Dievo tarnas Stanislovas Papčinskis (1631-1701). Šios vienuolijos pradžia tikrai buvo sunki, varginga, nes naujai įsteigta vienuolija prasidėjo vos nuo trijų vienuolų, kurie savo gyvenimą pašventė atgailai. Tačiau šie pionieriai atsidėję dirbo, vargo; matyt, gražiai darbavosi, nes po trumpo laiko vienuolija turėjo jau septynioliką namų, šešiose valstybėse.

Gyvendami ir veikdami po Nekaltai Pradėtosios Panelės Marijos vėliava, jauna Marijonų vienuolija gražiai bujojo, dirbo dide-

apverkė ir tapo uoliu kataliku. Jo laimė neišpasakyta. Jis netrukus pagijo ir iš dėkingumo Visagaliui, nuyko į Liurdą padėkoti Švč. Paneli aMrijai, kuri visiems padeda ir nē vieno nusidėjėlio neapleidžia. Iš ligoninės inžinierius išėjo visai sveikas. Jis džiaugėsi ne tiek savo kūno sveikata, kiek atrastąją šviesa — šventu katalikų tikėjimu. Per visą savo gyvenimą rodė gerą pavyzdį, norėdamas atitaisyti tai, ką buvo blogo padaręs. Savo kalbose kalbėdavo tik apie Dievą, Jo meilę ir Apvaizdą. Jis nuo to laiko kalbėdavo s unetikinčiais ir juos atversdavo prie tiesos kelio.

J. Vaitelis

lius liaudies naudai darbus iki kol valdžia neįsikišo į vienuolijos reikalus ir savo stipriais nagai truk bandė trukdyt jos veikimą. Kada Liet. ir Lenk. valstybė žlugo, žlugo ir Marijonų vienuolija, ir pradėjo ji pamažu nykti. Jau aštuoniolikto šimtmečio pabaigoje, žiaurūs prūsai, įsigalėję Lietuvoje, ėmė savanoriškai elgtis su Marijonų vienuolija; padalino jos žemes kam norėjo, pasi-savino daugelį vienuolijos turtų. Ir kiti kunigaikščiai, karaliukai, kas norėjo ir kaip norėjo išnaudojo Marijonų vienuoliją. Rusams įsigalėjus Lietuvoje, Marijonai gavo vėl kuriam laikui ramiai gyventi ir laisviau veikti. Po Krakomečio Marijonai mažai nukentėjo, bet po Lenkmečio, vienuolijos vargai jau žymiai pradėjo rodytis. Štai, Rusijos ciesorius Aleksandras II, norėdamas pakenkti katalikų tikėjimo plėtimuisi, ėmė varžyti katalikų tikėjimą; po kurio laiko net bausti ir persekioti kunigiją, o ypač vienuolius, kurie žmonėse uoliai palaikė krikščionišką dvasią. 1864 metais buvo išleistas mandatas, kuriuo panaikinami visi vienuolynai: paliko jie Marijonams tik vieną vienuolyną, Marijampolėje. Bet ir šis namas paliktas ta sąlyga, kad į vienuolyną daugiau nebūtų priimami nauji nariai.

Senų Marijonų paskutinis—Kw. Senkus

Rusų valdžiai uždraudus Marijonams savo vienuolijon priiminėti naujų narių, pasekmės aiškios. Vienuoliai palengva išmirė, o kadangi nebuvo galima priimti naujų kandidatų, prieita prie to, kad vienuolijoje po kurio laiko beliko vienas narys, t.y. pats generolas kunigas Vincentas Senkus. Šis vienuolis buvo tikras Marijonų dvasios paveldėtojas, darbštus, šventas žmogus. O lengvai suprantama koks buvo jam didelis širdies skausmas matyti, kad su juo turės baigtis visas vienuolijos gyvavimas. Bet ir šis žmogus mėgino kiek galėjo dirbti prieš sunkenybes. Rusų valdžia ne tik neleido Marijonams priimti naujus narius, bet draudė taipgi statyti naujas bažnyčias arba net taisyti senųjų. Bet šis garbingasis senelis, kun. Senkus, savo sumanumu ir gudrumu padidino ir pagražino keletą Marijonų valdomų bažnyčių.

Pasirodo padangė e vilis

Jei kun. Senkus negalėjo išgauti valdžios pagalbos kokiū nors būdu gelbėti nykstančią Marijonų vienuoliją, tai tos pagalbos jis susilaukė iš Dievo. Visagalis Viešpats, štai, kaip tik reikalingą valandą atsiuntė kun. Senkui ir mirštančiai Marijonų vienuolijai į pagelbą kun. J. Matulevičių, kilnios dvasios, gilaus proto žmogų, kuris seneliui kun. Senkui patarė slaptais būdais atnaujinti vos gyvuojančią Marijonų vienuoliją. Kun. Jurgis šiuo reikalu kun. Senkui štai kaip prasi-tarė: "Ar neturėtume stengtis visur įlysti, įsibriauti kur tik galima ka nors Kristui ir Jo Bažnyčiai laimėti!.. Jei vienos durys uždarytos, kitas susiraskime!.."

Galime sakyti, kad kun. Jurgis buvo dvasioje Marijonas visą gyvenimą; juk Nekalta Panelė Marija ir jos globojami darbštūs vienuoliai vaidino svarbią rolę jojo gyvenime. Kun. Jurgis gimė arti Marijampolės, buvo kun. Senkaus pakrikštytas, lankė Marijampolės bažnyčia, mokinosi Marijonų mokykloje Marijampolėje. Kun. Jurgis vėliau įstojo į Kelėių seminariją, kur jis tuoj pasižymėjo kaip uolus, gabus studentas, susipratus lietuvis. Vėliau kun. Jurgis išvyko į Petrapilio dvasinę seminariją. Po iššventinimo 1898 m., kun. Jurgis lankė Friburg'o universitetą, Šveicarijoje, kur ir įsigijo teologijos daktaro laipsnį. Po kurio laiko surasta, jog kun. Jurgis turis kaulų džiova. (Ši liga vėliau, visą gyvenimą Ark. Jurgiui buvo didelis kryžius ir didelių skausmų šaltinis.) Sunkių operacijų nuvargintas, kun. Jurgis grįžta į savo vyskupiją, kur paskiriamas Kelėių seminarijos, o vėliau net ir Petrapilio universiteto profesorium.

Vienuolijos atnaujinimo pradžia

Kun. Matulevičiui mokytojavimas Petrapilio universitete labai gerai sekėsi: visi stebėjosi ir gerėjosi jo gilū protu ir gražia, malonia dvasia. Tačiau, kun. Jurgis visa laiką jautėsi ne savo vietoje, jis jautė, kad Dievas jį kitur šaukia. Po kurio laiko, nusprendžia jis stoti į vienuoliją. Į kurią? Į šį klausimą atsakyti, kun. Jurgiui nereikėjo ilgai delsti. Jis pasirijo stoti į Marijonų kongregaciją ir imtis priemonių šią vienuoliją gelbėti nuo nykimo. Jau pats šios vienuolijos vadas, kun. Senkus ir jo karšti troškimai gelbėti vienuoliją nuo pražuvimo, kun. Jurgiui nebuvo naujas dalykas.

Tat, per 1909 metų atostogas, kun. Jurgis vyksta į Marijampolę ir kun. Senkui praneša tas priemonės, kuriomis bus galima atnaujinti mirštančią Marijonų vienuoliją. Kun. Senkui šis dalykas atrodė tikra iš dangaus atsiųsta malonė. Jautė jis, jog Viešpats išklaušė jo maldų ir jam atsiuntęs kun. Jurgio asmenyje žmogų sugebantį atlikti sunkų atnaujinimo darbą.

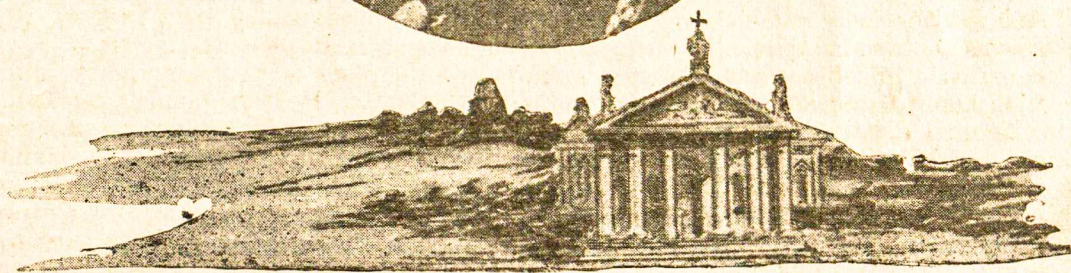
Tuoju sekė pasitarimai vienuolijos reikalais. Po kurio laiko, kun. Senkus įgalioja kun. Matulevičių, kad šis jo vardu vyktų į Romą ir tartųsi su Vienuolijų Kongregacija apie Marijonų vienuolijos atnaujinimą. Prie to kun. Senkus pridėjo, kad kun. Jurgiui būtų leista tuoju daryti vienuoliškus apžadus. Kun. Matulevičius gauna Varšuvos vyskupo Ruškio paliūdijimą ir išvyksta į Romą. Apart kitų dalykų, kun. Jurgis raštu prašo Vienuolijų Kongregacijos, 1. kad atnaujintų Marijonų vienuoliją, Marijonams būtų leista prašalinti baltą abitą, kurį seni Marijonai nešiojo, 2. kad Marijonai vietoj iškilmingų, darytų paprastus apžadus, ir 3. kad jam, kun. Jurgiui, būtų leista tuoju daryti vienuoliškus apžadus, o kun. P. Būčiui (dabar vyskupas) tada Petrapilio universiteto profesoriui, stoti į naujukyną, ir norintiems, stoti į bandymą. Vienuolijų Kongregacija leido, kad Vyskupas Ruškys priimtų kun. Matulevičiaus apžadus ir kun. Būčį į naujukyną, tačiau kas link kitų norinčių į vienuoliją stoti, kongregacija pareiškė, norinti dalyką dar iširti, pirm negu ji išduos nusprendimą.

Rugpiučio 29 d., 1909 m., kun. Matulevičius padarė vienuoliškus apžadus, o kun. Būčys įstojo į novicijatą. Tada buvo sudarytas priėmimo aktas ir tuo aktu prasidėjo Marijonų vienuolijos atnaujinimo pradžia.

Vienuolija atnaujinta

Vienuolija atnaujinta, bet tai tik sunkaus darbo pradžia. Šį pradėtą darbą tęsti būtina reikėjo uolių ir atsidavusių pagelbininkų. Keliaudami per Lietuvą iš Lenkijos, kunigai Matulevičius ir Būčys ragina ne vieną kunigą stoti į atnaujintą Marijonų vienuoliją. Po kurio laiko pasižadėjo stoti į Marijonus tokie garbingi darbuotojai, k. a. kun. Totoraitis, a. a. kun. Cīvinskas, kun. Andziulis ir kiti. Po tų reikšmingų atostogų, nauji vienuoliai grįžo į Petrapilio Akademiją, kur buvo įsteigtas pirmas atnaujintos vienuolijos naujukynas. Kun. Matule-

*Šventos atminties Ark. Jurgis Matulevičius,
miręs sausio 27 d., 1927 m., Kaune, Lietuvoje.*

vičius, liuosomis nuo mokytojavimo valandomis, sutvarkė ir sustatė Marijonų vienuolijai įstatus, pagal Bažnyčios ir Vienuolijų Kongregacijos reikalavimus. Balandžio mėnesį 1910 m., naujos regulos gavo reikalingų rekomendacijų, o kad gavus galutiną pripažinimą, seni Marijonų įstatai sykiu su naujais buvo pasiūsti į Romą. Lapkričio 28 d., 1910 m., Popiežius Pijus X patvirtino atnaujint Marijonų vienuoliją. Naujuose įstatuose atmainyti ypač šie punktai: Marijonai neturi jokio ypatingo abito; Marijonų daromi ne iškilmingi, bet paprasti apžadaai.

Dabar, garbingasis senų Marijonų šulas, kun. Senkus, jaučiasi, jog jo gyvenimo vilties, troškimas išpildytas. Šis senelis, po trumpos ligos, miršta balandžio 11 d., 1911 m., Marijampolėje.

Marijonų kongregacija stoja į naują epoką.

Pirmasis klestėjimas

Dar keletą mėnesių prieš kun. Senkaus mirtį, kun. Totoraitis įstoja į Marijonų novicijatą, kuris vis buvo laikomas Petrapielyje, nes Marijonai buvo manę, jog valdžia dideliame mieste ne taip greit suseks vienuolijos klestėjimą. Tačiau apsisvylė. Dalykai taip susimetė, jog reikėjo naujukyną perkelti į Šveicariją. Tai padaryta po 1911 metų atostogų. Į novicijatą stoja kunigai Dvaranauskas, Vaitkevičius, Kudirka, Kulikauskas, Justinas Novickas, Kazakas. Visi minėti kunigai lankė Friburg'o universitetą ir sykiu atliko naujukyną. Naujukynas buvo tada pavadintas "mokslo namais," kad tokiu būdu pasauliečiai žmonės nekreiptų didesnio dėmesio, kad nesuprasti, jog čia vienuolija slaptai veikia. Kun. Matulevičius, vadovaudamas novicijatui, parašė nemažą ir instrukcijų knygų, nes kongregacija greit augo ir reikėjo kokių nors instrukcijų, kuriomis galėtų vadovautis vienuolijos nariai. Jau 1912 metais, atsirado asmenų, kurie prašėsi kongregacijon priimami kaip vienuoliai broliukai.

Štai šie "mokslo namai" prie Friburg'o universiteto tapo Marijonams centras, kuriame šios vienuolijos atnaujintojas lavino savo vienuolijos narius, ruošė juos tolesniam gyvenimui. Užbaigę mokslus, naujokavimą, vieni kunigai buvo siunčiami Amerikon, kiti Lietuvon ar kitur, kur gyvenimo sąlygos tai reikalavo. 1913 metais, kun. Matulevičius atvyksta į Ameriką sykiu su a. a. kun. Kudirka ir kun. Kazaku. Kadangi tuoj atsi-

rado žmonių, norinčių stoti į Marijonus, kun. Matulevičius Chicagoje įsteigė namą ir naujukyną. Po kurio laiko, kada Marijonų skaičius Chicagoje padidėjo, jiems buvo pavesta dienraščio "Draugo" vedimas. Tokiu būdu Marijonai pirmiausia išigyjo lietuvių žmonių pasitikėjimą ir pradėjo šioj šalyj veikti.

Pasaulinio karo metu, Marijonų centras Friburg'e šiek tiek atvėso, sumažėjo, nes Marijonai vienas po kito iš ten išvažinėjo, užsiėmė visuomenėje reikalingus darbus dirbti. Apie tą laiką Marijonų namas Marijampolėje buvo atnaujintas, pagerintas; vieni Marijonai apsiėmė Lietuvoje vesti parapijas, kiti davė misijas Amerikoje ir Lietuvoje. Žodžiu, kai tik atsirado naujų vienuolių kunigų, jie tuoj buvo pasiūsti dirbti darbus, kokių reikalavo aplinkybės, bendrai — gyvenimas.

Kun. Matulevičiaus pagelba reikalaujama ir kitur

Kun. Matulevičius vos gavo šiaip taip sutvarkyti ką tik atnaujintąs Marijonų vienuolijos reikalus, kai Popiežius Benediktas XV paskyrė kun. Jurgį Vilniaus vyskupijos ganytoju. Vyskupui Matulevičiui teko valdyti Vilniaus vyskupiją kaip tik tuo laiku, kada dėl Vilniaus tarp lietuvių, lenkų ir bolševikų virė karštis, žiaurios peštynės. Kada bolševikai Vilniuje įsigalėjo, Vyskupui Jurgiui teko pergyventi daug apkalbėjimų, šmeižtų ir nesmagumų; ir lenkams Vilniuje išbriovus, Vyskupui Matulevičiui gyvenimas nebuvo pavydėtinas. Tačiau visa tai Vyskupas Jurgis kantriai nukentėjo, pergyveno. Net ir eidamas vyskupo pareigas, Vyskupas Jurgis rado laiko pašvesti darbo savo vadovaujamai vienuolijai: dažnais susirašinėjimais visur sekė vienuolijos gyvenimą, kaip tikras meilingas tėvas, kur reikėjo davė patarimus, nurodymus, darė permainas. 1918 metais išėjo naujas bažnyčios kodeksas, pagal kurį Vyskupas Matulevičius pertvarkė savo vienuolijos įstatus. (Šiuos pertvarkytus įstatus Popiežius Pijus XI patvirtino sausio 27 d., 1930 m.) Po kurio laiko, Vyskupas Matulevičius pamatė, jog jo vyskupavimas Vilniuje dėl vienuolių ir kitų priešasčių negali daugiau nešti pageidautinų vaisių, todėl jis atsisakė nuo Vilniaus vyskupavimo, kad galėtų geriau, daugiau pasiduoti savo atnaujintąs vienuolijos reikalams. Palikęs vyskupiją, Vyskupas Matulevičius tuojau išvyksta į Romą tuo tikslu, kad ten įsteigti namą Marijonams klieri-

kams, kurie ėjo mokslus Romos universitetuose.

Apie tą laiką (kiek laiko pasaulinio karo), visur Lietuvos bažnyčios gyvenime buvo įvykusi didelė suirutė. Šv. Tėvas labai gerai pažino Lietuvą, nes pats vienu tarpu buvęs apaštališku pasiuntiniu Lietuvai. Todėl jam kaip tik buvo brangūs Lietuvos katalikai, ir jis norėjo ir troško, kad kas nors suvestų pakrikusios Lietuvos tikybinius reikalus. Šiam dideliam darbui, kaip tinkamiausį kandidatą Šv. Tėvas pasirinko Vyskupą Matulevičių. Šv. Tėvas, tat, Vyskupą Matulevičių pakėlė į Arkivyskupus ir paskyrė Apaštališku Vizitatoriumi Lietuvai. Arkivyskupas Matulevičius tuojau ėmėsi darbo. Per trumpą laiką jis sutvarkė Lietuvos tikybinius reikalus, suskirstė Lietuvos provinciją į penkias vyskupijas ir jas pavėdė sumaniems ir uoliems vyskupams ganytojams. Ark. Matulevičius 1926 metais atvyko į Ameriką, dalyvavo tarptautiniam Eucharistiniam Kongrese Chicagoje. Po to apvažinėjo po šios šalies lietuvių kolonijas, pamokslais, paskaitomis, savo malonia asmenybe stiprindamas žmonių tikėjimą bei tautybę.

Ark. Matulevičiui grįžus Lietuvon, jo ten laukė dar daugelis darbų — nauji vienuolynai steigiami, katalikų veikimas platesne vaga dirbdamas, o prie to dar nauji reikalai prisikrovė jojo atnaujintoje vienuolijoje. Tačiau, ne daug teko po to Arkivyskupui Matulevičiui dirbti; jis savo dalį jau buvo atidirbęs. Po staigios ligos ir sunkios operacijos, J. E. Arkivyskupas Jurgis Matulevičius mirė sausio 27 d., 1927 metais. Jo paskutiniai žodžiai ant mirties patalo buvo palaiminimas savo vienuolijos nariams ir gražus patarimas, pirmiau taip dažnai jo kartotas: "Rikiuokitės ir pasišvęskite... Rikiuokitės ir pasišvęskite."

Ark. Jurgio nuopelnų vaisiai

Arkivyskupo Matulevičiaus rūpesčiai ir darbas Marijonų Vienuolijos naudai nenuėjo veltui. Štai, 1909 metais, kada įvyko vienuolijos atnaujinimas, buvo vos 3 nariai kongregacijoje, o žiūrėk jam mirus, 1927 metais, iš viso vienuolijoje buvo jau arti 320 narių, o štai iki paskutinio apskaičiavimo 1937 metais, vienuolijoje turime arti 450.

Marijonai pasklidę vienur ir kitur, dirba įvairius darbus taip Bažnyčios, taip tautos naudai. Turi Marijonai įsitaisę savo spaus-

tuves, kuriose spausdina visokias knygas, laikraščius, spausdinius. Marijonai Lietuvoje išleidžia "Šaltinį," "Šaltinėlių," "Bendrujų Gyvenimą" ir viokio turinio knygas bei brošiūrėles. Amerikoje Marijonai leidžia dienraštį "Draugą," savaitinį tikybinių turinio leidinį "Laiivą." Latvijoje leidžia "Sauleitę," Lenkijoje "Pro Christo," Mandžiūrijoje (rusų kalba) "Katalikiškoji Apžvalga." Marijonai taipgi, kur gyvena veda parapijas, veda savo noviciatus, vaikams gimnazijas, pradines mokyklas, bendrabučius, rūpinasi prieglaudomis.

Tokie dideli darbai dirbami todėl, kad Arkivyskupas Matulevičius savo stipria valia, giliu protu, kilnia ir malonia dvasia patraukė prie savęs daugelį, uolių bendradarbių. Taip, kad jo pradėtas darbas ir šiandien dirbamas, sklaidžiamas. Galime tik melsti ir prašyti Dievo, kad ši dvasia žmonėse sustprėtų, vis plačiau pasiskleistų ir didesnius neštų Dievui, Bažnyčiai ir Tautai vaisius.

Pravartu paminėti, kad apart Marijonų kongregacijos, arkivyskupas Matulevičius yra įsteigęs ir Švč. Pan. Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų kongregaciją. Pastarosios kongregacijos sėserys plačiai veikia Lietuvoje: veda mokyklas, vaikų darželius, prieglaudas, spaustuvę (Šešupės) ir t.t. Net Amerikoje yra šių seserų 2 skyriai: vienas Marianopolyje, Thompson, Conn., kitas Hinsdale, Ill.

P. P. Činikas, M.I.C.

Norisi Kilti

*Norisi kilti nuo žemės juodos
Ir skristi žvaigždėtu keliu!
Norisi būti daugiau be klaidos
Ir žengti dorybių taku...*

*Norisi plaukti per erdves plačias,
Kur dvasios vien laime gyvena...
Norisi palikti šios žemės bangas,
Kur laimę erkėčiai tai geną...*

*Taip veržias krūtinė, taip ugnys liepoja
Vis skrenda į dausas širdis...
Ant kryžiaus palinko ir mintys banguoja
Po dangaus Karalystės šalis.*

*Kelionė trumpa, aukštyn vėliava-
Ženkime Kristaus pramintu taku...
Kliūtys pranyk... bus siela laisva...
Ak laimės, ak laimės... išreikšti sunku...*

B. Vaidila.

Marianapolio Kolegijos Vajui Įsisiūbavus

KAIP jau skelbta, nuo praeitų metų kovo mėn. pačiam įsisiūbavime eina Marianapolio Kolegijos naujos statybos fondui sukelti vėjus. Vėjus paskelbtas tuo tikslu, kad sukėlus pakankamą pinigų fondą Marianapolio Kolegijos naujos statybos pradžios darbams:

Marianapolio Kolegijos rektorius kun. J. Navickas, M.I.C., vajuos pradžioje atsišaukdamas į lietuvių visuomenę, patiekė štai kokį konkretų sumanymą: "Jei per metus laiko — iki 16 dienos Vasario 1938 metų — susirastų 100 asmenų (atskirų, ar susidėjusių aukotojų, ar net organizacijų), kurie pasižada paaukot šimtą dolerių (\$100) ir jei numatytas skaičius, būtent, 100 asmenų, susirinks — tai 16 dieną Vasario 1938 metų tie pažadai turi būti ištesėti. Ne taip jau didelis aukotojų skaičius ir ne taip jau stambi pinigų suma. Bet toji suma duos mums galimybės eiti prie reikalingos statybos."

Ačiū Dievui, lietuvių visuomenė gražiai atsiliepė į gerb. Rektoriaus atsišaukimą. Jau atsirado 86 asmenys bei draugijos, kurie suaukavo po šimtinę. Tas parodo, jog yra lietuvių, kurių širdims Amerikos lietuvių ateitis arti. Nors dar trūksta 14 aukotojų po šimtinę, kas sudarytų nustatytą sumą (100 asmenų po \$100) kolegijos naujos statybos pradžios darbams, tačiau yra vilties, kad atsiras geraširdžių asmenų, kurie papildys nustatytą sumą, ir duos galimybę eiti pirmyn prie statybos darbų.

Skelbta, kad vėjus baigsis vasario mėn. 16 dieną. Viena prasme taip bus, o kita prasme — vėjus tęsis iki kolegijos statyba bus galutinai pabaigta. Vėjus sukėlimui pakankamo fondo naujos statybos pradžios darbams baigsis Vasario 16 d., o nuo Vasario 16 dienos vėjus bus tęsiamas, nes statybos darbams prasidėjus, reikės turėti tam tikrų šaltinių, iš kurių būtų galima semti reika-

lingas lėšas padengimui varomos statybos skolų.

Dabar vajui esant pačiam įsisiūbavime, būtinai reikia imtis priemonių, kad sukėlus tam tkrą fondą, kuriuo remdamiesi, būtų galima varyti statybos darbas pirmyn. Šimto asmenų po šimtą dolerių suaukotieji pinigai sudarytų \$10,000. Toji suma neatsvers naujosios statybos skolų. Taigi, naujos statybos vėjus nebaigias; jis baigsis tik tada, kai bus sukeltas fondas, atsveriantis statybos skolas.

Kolegijos naujos statybos fondui sukelti, kreipiamasi į susipratusiąją ir norinčiąją aukotis kilniems darbams lietuvių visuomenę, kad ji prisidėtų prie šio sunkaus darbo: jei ne stambiomis, tai bent mažomis aukomis.

Visas lietuvių kolegijos naująjai statybai aukas siųskite šiuo adresu:

*Kun. Jonas K. Navickas, M.I.C.
Marianapolis College
Thompson, Conn.*

Kurie Laimėjo Dovanas?

Chicago, Ill. (West Side). — Sekmadienį, sausio 16 d. Aušros Vartų parapijos svejetainė įvyko Marijonų Rėmėjų Draugijos vietinio skyriaus (19) vakaras, kuris buvo įvairus, su išlaimėjimais ir šokiais. Prisirinko daug jaunimo, suaugusiųjų ir senesniųjų. Visi dorai pasilinksmino ir gražiai parėmė kilnus Marijonų vedamuosius darbus.

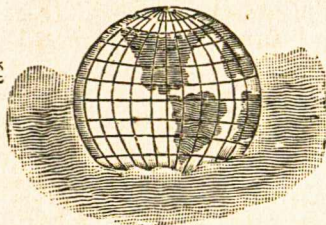
Kol kas dar neatsiškaukė kai kurie, laimėjusieji dovanų žmonės. Laimingi numeriai yra: No. 204, No. 260 ir No. 527. Kurie šiuos numerius turite, prašomi kreiptis prie kun. K. Vengro, "Laivo" administracijoje.

Remkite Pirmosios Amer. Liet. Marianapolio Kolegijos Naują Statybą!

AUKAS SIŪSKITE ŠIUO ADRESU:

Kunigas JONAS K. NAVICKAS, M.I.C. — Marianapolis College — Thompson, Conn.

Katalikų Pasaulyje

Sudegė Kat. Kolegijos Miegamoji salė; 47 Žuvo

St. Hyacinthe, Kanada.—Sausio 18 d. Švč. Jėz. Širdies kolegiją (už 35 mylių nuo Montrealio) ištiko gaisras. Gaisras kilo apie 2:00 po pusiaunakčio. 47 asmenys žuvo ir 25 mokiniai dar nesurasta. Daugiau kaip 100 berniukų ir mokytojų miegojo kaip iškilo gaisras. Daugiau kaip 20 asmenų apsvilę. Kiti turi išsilaužę kojas ir kitaip susižeidę šokant jiems pro langus.

Tarp rastų lavonų degesiuose, buvo ir vienuolio brolio Jean Baptiste. 21 sužeistųjų yra ligoninėse.

Gaisrui pasirodžius, bažnyčios varpais imta varpuoti, kas sukėlė šimtus apylinkės žmonių. Tačiau jie buvo bejėgiai. Prie esančių liepsnų nebuvo galimumo artintis. Daug kas matė tarpe pažadintų bernaičių nepaprastą pasiaubą. Jie klykdami bėgiojo dormitorijos (miegamojo) koridoriais. Vieni jų smuko pro langus. Kiti nerado laisvo išėjimo ir greitai svaigo nuo dūmų.

Gaisrą sukontroliavus, susibėgusieji tėvai ir motinos sukėlė sumišimą. Jie puolėsi į degesius ieškoti savo vaikų.

Iš artimojo vienuolyno subėgo seserys vienuolės. Kai šios visomis pastangomis ramino randojančius tėvus, kunigai teikė Paskutinius Sakramentus mirštantiesiems ir sunkiai sužeistiesiems, kiek jų rasta.

Išsivadavę berniukai kokią laiką lauke šalo be stambesnių drabužių. O lauke šaltis buvo 8 laipsniai žemiau 0.

Gaisro priežastis nežinoma ir energingai tirinama.

Ragina Gaivinti Rožančiaus Kalbėjimą

Sioux City, Ia. — Vyskupas E. Heelan išleistu ganytojišku laišku ragina tikinčiuosius gaivinti Rožančiaus kalbėjimą. Šiuo svarbiu dvasišku reikalu Popiežius Pijus XI yra išleidęs encikliką. Popiežiaus noras yra ko plačiausia skleisti Rožančiaus kalbėjimą, ypač šeimose.

Komunistai Sudegino Bažnyčią, o Katalikai Tąsomi

Vera Cruz, Meksika. — Papildomomis žiniomis dėl Kristaus bažnyčios sudegimo štai kas paaiškėjo:

Jaunųjų komunistų gauja puolė ir padegė Kristaus bažnyčią. Policija suėmė tuo laiku buvusius bažnyčioje 13 vyrų katalikų ir 4 moteris. Nė vienas komunistas užpuolikas neareštuotas.

Per naktį išlaikytos kalėjime 4 moterys paleistos, bet vyrai palikti tik dėl to, kad prieš juos negali sugalvoti jokio kaltinimo.

Vera Cruz katalikai protestuoja, kad policija suėmė nekaltus buvusius bažnyčioje katalikus, o užpuolikai ir padegėjai komunistai yra laisvi.

Kristaus bažnyčia buvusi seniausia šiaurinėj Amerikoje katalikų šventovė. Sunaikintas visas bažnyčios vidus. Dingo brangintiniai paveikslai, relikvijos ir kiti daiktai. Pasiliko tik vienos stiprios aprūkusios sienos.

Laikraščiai pažymi, kad padegę bažnyčią komunistai neleido ugniagesiams gesinti gaisrą.

Musulmonų Mokyklų Kat. Misijonierius

Cairo. — Egipto vyriausybė pakvietė olandų katalikų misijonierių kun. Kengeną mokytojauti musulmonų vidurinėje mokykloje Charibele — dėstyti prancūzų kalbą. Misijonierius sutiko.

Sudegė Katalikų Bažnyčia

Watseka, Ill. — Čia sudegė Šv. Edmundo katalikų bažnyčia, statyta prieš 75 metus. Sugadinta ir klebonija.

Neįsileidžia Katalikiško Dienraščio

Paryžius. — Žiniomis iš Berlyno (Vokietijoj), naciai nusprendė į Vokietiją neįsileisti vietos prancūzų dienraščio "La Croix." Naciai bijo šviesos.

Antru Kartu Areštavo Tą Patį Kunigą

Berlynas. — Čia patvirtinta žinia, kad Mūnicho, Bavarijoje, nacių policija iš naujo areštavo katalikų kun. Rupertą A. Mayerą, garsų iš pasaulinio karo laikų didvyrį, kurs kare neteko vienos kojos ir už narsumą apdovanotas įvairiais aukštais pažymiais.

Kun. Mayer pereitą liepos mėnesį paleistas iš kalėjimo, kuriam išlaikytas apie 6 mėnesius dėl sakyto jo pamokslų prieš vyriausybę. Kadangi jis ir toliau kovojo prieš nepakenčiamą nacių režimą, tad dabar ir vėl uždarytas kalėjiman. Nežinoma, ar jam bus iškelta byla.

Jo Emin. kardinolas Faulhaberis, Mūnicho arkivyskupas, tvirtina, kad kun. Mayer per savo pamokslus turi teisę kritikuoti, arba peikti nacių režimą, kurs persekioja Katalikų Bažnyčią, nesiskaitydamas su konkordatu.

Peikia Tuos, Kurie Remia Raudonuosius

St. Hyacinthe, Que., Kanada. — Vietos katalikų vyskupas F. Z. Decelles peikia ir smerkia tuos katalikus, kurie užjaučia komunistams ir jų vedamai propagandai, arba juos koku nors būdu remia. O tokių nesusipratusių katalikų yra nemažas skaičius. Jie mažai skaitosi su Bažnyčia ir tikėjimu ir pasitiki įvairiausiais raudonųjų žadėjimais. Toki katalikai yra nelaimingiausi žmonės.

Nacių Sunaikintos Labdaros Įstaigos

Roma. — *Osservatore Romano*, rašydamas apie nacių vedamą kovą prieš Bažnyčią, pastebi, kad Vokietijoje paskutiniu laiku buvo uždarytos katalikų labdaros draugijų išlaikomos dvi ligoninės, šešios sanatorijos, dvi klinikos, dveji poilsio namai suaugusiems ir dveji vaikams, aštuoni vaikų darželiai, trys studentų katalikų bendrabučiai, šešios vargšų prieglaudos, jau neskaitant visos eilės mokyklų. Be to, katalikės vienuolės buvo išguitos iš 18 ligoninių, 76 vaikų darželių ir keturių prieglaudų.

Valstybė Remia Katalikiškas Kolegijas

Quebec, Kanada. — Remiantis provinciniu statutu vyriausybė 27 katalikiškoms klasinėms kolegijoms pripažino po 10,000 dol. metinės subsidijos.

Kinijos Katalikai Meldžiasi Už Taiką

Peipingas, Kinija. — Sianfou įvyko įspūdingos religinės kinų katalikų iškilmės melsti Dievo gražinti taiką Kinijai ir Tolimesniems Rytams. Įvyko pontifikalinės Mišios, o popiet Eucharistinė procesija miesto gatvėmis. Pamaldose dalyvavo apaštališkas delegatas Kinijai J. E. arkiv. Mario Zinan, trys vyskupai, keturi apaštališki prefektai, eilė kunigų, ir apie 3000 kinų katalikų. Apaštališkas delegatas sakė pamokslą.

Apie 20,000 nekatalikų lydėjo Eucharistinę procesiją.

Bombarduodami Misiją Užmušė Kunigą

Paryžius. — Japonų lakūnai subomdardavo katalikų misiją Nanninge, Kinijoje. Vienas prancūzų misionierius kunigas užmuštas, kitas sužeistas. Misijos trobesiai sunaikinti.

Prancūzijos vyriausybė tuojau į Tokio japonų vyriausybei pasiuntė aštrų protestą.

Nanningas yra Kwangsi provincijos vyriausias miestas.

Šie Metai — Spaudos Apaštalavimo Metai

Viena, Austrija. — Kardinolas Initzeris, Vienos arkivyskupas, paskelbė šiuos metus spaudos apaštalavimo metus. Ryšium su šiuo paskelbimu įvyks kunigų susirinkimai ir spaudos nepaprastos konferencijos.

Kardinolas šia proga pareiškė, kad katalikiška spauda turi apimti naująsias gyvenimo sritis: kinų (judomus paveikslus), radiją ir kt. Be to, spaudos gerinimui turi būti sudaromi spaudos biurai, keliamas katalikų žurnalistų glaudus bendradarbiavimas, kiekvienoje parapijoje steigiamos spaudos sekcijos.

Kardinolas ragina sujungti visas jėgas, kad tuo būdu būtų pakeltas kaip galima aukščiau katalikiškos spaudos lygumas.

Platinkite naudingiausį laikraštį Tėvų Marijonų savaitraštį

“Kristaus Karaliaus Laivas”

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Tel. CANal 7790

Marijonų Rėm. mokeskis ir “Laivas” metams \$3.00
Vien laikraščio “Laivo” prenumerata metams \$2.00
Svetur metams \$3.00 Atskiras numeris 5c

LIETUVIAI AMERIKOJE

Kun. K. Bičkausko Sidabrinis Jubiliejus

Ind. Harbor, Ind. — Mūsų dvasios vadui kun. K. Bičkauskui suėjo kunigystės sidabrinis jubiliejus.

Kun. K. Bičkauskas

graži klebonija, Seserims mokytojoms namas, graži svetainė, bažnyčia gražiai išmaliavota ir įtaisyta nauji vargonai.

1913 metais kun. K. Bičkauskas tapo paskirtas vikaru į Krosną; 1914 m. perkeltas į Simną; 1915 m. Simną apleido ir išvyko į Rusiją, nes Simne buvo rusų-vokiečių karo mūšiai. 1916 m. arkivyskupas Ciepliak paskyrė jį klebonu į Kostromą. Čia jis buvo taipgi Centralinio Lietuvių Komiteto n. d. k. s. Kostromos skyriaus pirmininkas; daug yra nukentėjęs nuo bolševikų ir ne kartą jau manė, kad reikės su šiuo pasauliu persiskirti, bet ačiū Dievui liko gyvas. Kada 1921 m. Lietuva pasirašė sutartį su bolševikais, kun. K. Bičkauskas grįžo Lietuvon ir tapo paskirtas vikaru į Višakio Rudą. 1922 m. tapo paskirtas tverti naują parapiją Kazlų Rūdoje.

Atvyko į Ameriką savo naujai parapijai rinkti aukų ir apsisutojo pas kun. Vasį, Worcester, Mass. Kun. Vasys nuvežė pas kun. Židanavičių, kuris kun. Bičkauską rekomendavo Albany vyskupui. Albany vyskupas

kun. Bičkauską maloniai priėmė ir jam pavedė tverti lietuvių parapiją Schenectady, N. Y., kur pasekmingai klebonavo. 1925 m. tapo pakviestas į Ind Harbor, Ind., Šv. Pranciškaus parapijon, kur ir dabar garbingai darbuojasi ir mini savo kunigystės sidabrinį jubiliejų.

“K. K. Laivas” gerb. kun. K. Bičkauskui, Jojo reikšmingų sukaktuvių proga, linki gausiausių Dievo malonių.

Arkivyskupas Pagerbė Lietuvius

Baltimore, Md. — Sekmadienį, sausio 23 d. rytą patsai J. M. arkivyskupas Curley atnašavo mūsų parapijos auksinio (50 m.) jubiliejaus Mišias. Kaimyninių šv. Petro ir šv. Jeronimo parapijų klebonai, kun. Rinehardt ir kun. McNulty buvo garbės diakonai. Mišių iškilmės buvo globoj šv. Karolio mažosios seminarijos kunigų ir mokinių. Su jų pagalba tą rytą matėm visą turtingumą pontifikalinių Mišių apeigų. Per Mišias ir po Mišių buvo traukiami jubiliejaus atsiminimui paveikslai. Misijonierius Albinas Drazdys sakė pamokslą.

Išvyko Lietuvon Kun. Dek. F. Kapočius

Paminklinės Prisikėlimo bažnyčios Vykd. Komiteto Pirmininkas gerb. kun. Feliksas Kapočius, kuris tos bažnyčios misiją vykdė Amerikoje, skubių reikalų iššauktas, laivu “Aquitania” grįžta į Lietuvą.

Į New Yorką svečią palydėjo kun. Pr. M. Juras, kun. A. Petraitis ir keli pasauliečiai. Jie sudarė malonų galimumą kun. F. Kapočiui aplankyti Nem Yorko įdomybes.

Paminklinės Prisikėlimo bažnyčios reikalus Amerikoje vesti yra įgaliotas gerb. kun. P. M. Juras, Lawrence, Mass., klebonas, 94 Bradford St.

Kun. S. Stonis Pasveiko

Jersey City, N. J. — Kun. S. Stonis, šv. Onos parapijos klebonas, sirgęs plaučių uždegimu, pasveiko. Jėgoms atgauti išvažiuoja kai kuriam laikui pasilsėti.

Vyrų Pavyzdingas Žygis

Norwood, Mass. — Sekmadienį, sausio 9 d., ryte švč. Vardo draugijos nariai susirinko į šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčią išklaudyti šv. Mišių ir bendrai priimti šv. Komuniją. Dalyvavo apie 100 vyrų. Tai

didelis būrys vyrų ir vaikinių, kurie kas mėnuo priima šv. Komuniją šv. Vardo garbei, tokioje mažoje lietuvių parapijoje. Kadangi tai buvo metinė šventė, tai kleb. kun. S. P. Knežiš keliems naujiems nariams suteikė draugijos ženklelius ir priėmė priesaiką.

IŠ LIETUVOS GYVENIMO

Šv. Tėvo Palaiminimas

Roma. — Šv. Tėvas privačioje audiencijoje priėmė Lietuvos Atstovą prie Šv. Sosto Grauzinį, kuris perdavė valstybės prezidento ir vyriausybės sveikinimus Naujiesiems Metams. Šv. Tėvas pavedė Grauziniui perduoti savo sveikinimus ir palaiminimus valstybės prezidentui asmeniškai, Lietuvos vyriausybei bei lietuvių tautai. Pabrėžė savo meilę Lietuvai, palinkėjo didingos ateities ir visokiariopos gerovės.

I Tarptautinį Eucharistinį Kongresą

1938 m. gegužės 26—29 d. įvyksta Tarpt. Eucharistinis Kongresas Budapešte, į kurį organizuojama ekskursija ir iš Lietuvos. Kelionė į Euchar. Kongresą daug kas susirūpino ir iš anksto daro planus. Kelionė su pragyvenimu kaštuosianti apie 400. Lt.

Petrašiunai Nori Prisijungti Prie Kauno

Kaunas. — Šiomis dienomis Petrašiunų gyventojai įteikė Kauno miesto savivaldybei prašymą, kuriame prašo Petrašiunus prijungti prie Kauno miesto.

Tokį pat pranešimą Petrašiunų gyventojai nutarė įteikti ir Lietuvos vyriausybei.

Naujas Vytauto Didžiojo Paveikslas

Vasario 16 dieną Vytauto Didž. karo muziejuje bus iškabintas dail. J. Mackevičiaus naujas paveikslas, kuriame vaizduojamas Vytautas, sėdintis ant žirgo ir žiūrintis į Naurgardo didikus, kurie jam sukrovę daug brangių dovanų ir jomis nori išsipirkti.

Daug Nuveikęs Klebonas Atsisakė Kleb.

Švėkšna. — Ilgametis parapijos klebonas prel. Maciejauskas dėl įvairių susidariusių priežasčių nuo klebonavimo atsisakė. Prel.

Maciejauskas Švėkšnoje išklebonavo apie 40 metų ir daug ko nuveikė: jo iniciatyva pastatyta bažnyčia (1905 m.), pastatyta klebonija, prieškariniais laikais pastatyta pirmoji lietuvių pradžios mokykla ir elgetynas, o 1919 m. įsteigta progimnazija, 1928 m. pastatyti gražūs "Saulės" gimnazijos rūmai. Prelatas gyventi žada visam amžiui pasilikti Švėkšnoje. Šiomis dienomis Švėkšnon klebonauti atkeltas buvęs Telšių parapijos klebonas kun. J. Tautkus.

Seniausia Lietuvių Poezija

Kaunas. — Tapytojas Kazys Šimonis neseniai išleidęs pirmą savo eilėraščių rinkinį, vėl pradėjo dirbti literatūros srityje. Jis baigia rinkti pačius seniausius lietuvių kalba poezijos kūrinius. Jau rado nemaža eilėraščių iš XV-XVII amž. Minėtame leidinyje bus sudėta poezijos dalykėliai nuo XV iki XX amž. pradžios. Leidinį iliustruoja pats dalininkas K. Šimonis.

Kompozitorių Kūrinių Šventė

Ateinančią vasarą Londone bus suruoštas viso pasaulio dar tebesančių gyvų kompozitorių kūrinių šventė, kurios programą atliks žymūs orkestrai, chorai ir dainininkai. Į šventės programą įtrauktas antruoju dalyku jauno lietuvių kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko, gyvenančio Klaipėdoje, kūrinys "Trys momentai iš nonetos."

Draugijos Veikimas Visiškai Sulaikytas

Vilnius. — Gruodžio 31 d. Vilniaus miesto storastijon buvo pakviesta Liet. šv. Kazimiero Draugijos Centro valdyba. Ten buvo jai perskaitytas ir įteiktas raštas, kuriuo tapo sulaikyta Lietuvių šv. Kazimiero Draugijos veikimas.

Lietuviška Paroda Tilžėje

Tilžėje, Vokietijos Lietuvių susivienijimo salėje įvyko lietuviškų rankdarbių paroda. Buvo senų ir naujų Rytprusių lietuvių rankdarbių dirbinių: staltiesių, pirštinių, lovoms antklodžių, juostų, ranksluosčių, raiščių, pagalvėms užtiesalų, mažų kilimų ir kitų.

30 Lietuvių Kunigų Bolševikų Kalėjimuose

Lietuvos spaudos pranešimu šiuo metu Sovietų kalėjimuose sėdi apie 30 lietuvių kunigų ir kelios dešimtys lietuvių pirklių.